Internetul

La inceputul anilor '90, Internetul s-a extins foarte rapid, pe masura ce tot mai multi oameni de afaceri, si nu numai ei, au inceput sa descopere avantajele transmiterii postei, stirilor, informatiilor, precum si a unor date din domeniul informaticii si computerelor, oriunde in lume, aproape instantaneu.

Tehnologia pe care se bazeaza Internetul a luat nastere in anul 1969, sub forma unui proiect de cercetare numit ARPAnet. Scopul acestuia era acela de a incerca sa construiasca o retea de computere capabila sa reziste unui atac nuclear. Aceasta "filosofie" a ramas si astazi valabila pentru proiectarea Internetului. Datele sunt transmise in "pachete", folosind tehnici de comunicatie standard numite "Protocoale Internet". Atata timp cat "pachetele" sunt corect adresate, ele pot fi transmise de la oricare computer de pe Internet catre oricare alt computer de pe Internet, pe orice ruta. Daca o parte a retelei cade, fluxul de date pur si simplu ocoleste defectiunea aparuta. Aceasta face ca sistemul sa fie foarte robust si este si motivul pentru care se crede ca, este imposibila impunerea pe Internet a unei cenzuri dorita de unii politicieni.

Una dintre cele mai importante parti ale Internetului a fost construita la mijlocul anului 1980, cu sprijinul FNS, pentru a permite tuturor cercetatorilor universitari din tara sa beneficieze de resursele costisitoare ale celor cinci centre de calcul regionale, pe care FNS le construia simultan. La inceputul anului 1990, conectarile au devenit accesibile nu numai companiilor mici, ci si la nivel de individ, iar aceasta realitate, cumulata cu intentia guvernului Statelor Unite de a construi la nivel national o infrastructura informationala, a declansat o explozie a numarului persoanelor si calculatoarelor conectate.

Internetul este cea mai mare retea de calculatoare din lume, dar nu este singura. Mai sunt multe alte feluri de sisteme "online", care se pot accesa prin linii telefonice, folosind un modem. Sistemele "online" ofera, in general, aceleasi servicii ca si Internetul.

Multe sisteme de acest gen, "bulletin board systems" sunt gratuite. Deoarece Internetul s fost construit din banii publici si primii lui utilizatori au fost universitatile si cercetatorii, informatiile de pe Internet sunt gratuite.

Pe langa e-mail, Usenet si Web, cele mai usuale servicii sunt Telnet si FTP; fiecare dintre acestea are o functie diferita si necesita cate un software diferit. Cu cat sistemele comerciale sunt mai mari, cu atat este mai usor pentru utilizatori, pentru ca acestora le este furnizat un set complet de software sau de facilitati.

In general, ceea ce este pe lung numit "Internet", reprezinta, de fapt, doar o parte a Internetului, ca de exemplu World-Wide Web, Usenet sau posta electronica. Toate acestea sunt in esenta, aplicatii sau servicii rulate, asa cum un procesor de text este o aplicatie. Cele mai multe dintre aceste servicii sunt disponibile si in alte sisteme de calculatoare, altele decat Internetul, asa cum un procesor de text pentru PC poate aparea in versiune pentru Apple Mac. Exista multe sisteme de e-mail; majoritatea pot fi conectate la Internet, dar unele dar unele pot fi deliberat tinute inchise, din motive de securitate sau de intimidate, asa cum unele companii folosesc propriile retele private de telefoane.

Usenet este o modalitate de a face schimb de stiri cu alte personae din intreaga lume. Spre deosebire de e-mail, care este secret, Usenet este un serviciu public. Cea mai buna asemanare ar fi aceea cu un panou de mica publicitate, ca acelea intalnite in supermagazine, pe care oamenii lasa anunturi cand vor sa-si gaseasca un coleg de camera sau sa doneze un pui de pisica. Diferenta este aceea ca anunturile de pe panou pot fi din orice domeniu si ca cei interesati isi pun raspunsurile acolo unde le poate vedea toata lumea. Aproape toate tipurile de retele online au ceva din acest mod de comunicare, cunoscut sub numele de conferinta electronica.

Usenet este impartit in peste 10.000 de tematici, cunoscute ca "newsgroup". Acestea au denumiri specifice, astfel incat, ele sa poata fi usor sortate de catre un computer. Exista 8 domenii principale care includ: alt, bio, biz, comp, rec si sci, dar exista si altele adaugate in functie de regiuni sau servicii speciale. Acestea din urma, pot include newsgroup-uri specifice Marii Britanii sau in functie de servicii.

Celelalte parti ale numelui unui newsgroup nu sunt determinate de reguli stricte. Multa lume crede ca Usenet si Internet insemna acelasi lucru, dar de fapt nu este asa. Internetul este numai unul dintre modurile in care Usenet este trimis in jurul lumii. Alte metode includ transferal direct de pe un computer pe altul prin reteaua telefonica.

Oricine este conectat la Internet, poate citi newsgroup-uri Usenet sau mesaje postale. Dar este foarte neplacut daca mesajele sunt plasate in newsgroup-uri gresite sau daca mesajele repeta informatii deja cunoscute de cei care citesc frecvent acel newsgroup. Cel mai bun mod de a observa regulile unui newsgroup, cunoscut ca "Netiquette", este de a citi fisierul cu informatii ale newsgroup-ului, numit "FAQ" (Frequently Asked Questions).

Exista trei moduri de a obtine aceste fisiere. Unul dintre ele este de a citi un newsgroup cateva saptamani. Al doilea mod de a obtine fisierele FAQ este valabil pentru cei cu tipul de conectare care le permite folosirea FTP, pentru ca cele mai multe fisiere FAQ sunt gazduite in site-ul ftp rtfm.mit.edu. A treia posibilitate este obtinerea fisierelor FAQ disponibile pe site-urile de pe World-Wide Web. Exista si a patra cale, mai putin obisnuita: intra in newsgroup si spune ceva lipsit de sens.

Cea mai dezvoltata parte a Internetului in 1994 si 1995 a fost World-Wide Web. Web-ul a fost inventat de catre Tim Berners-Lee, care lucra pe vremea aceea la laboratoarele CERN din Elvetia si care acum lucreaza la Massachusetts Institute of Technology (MIT). Web-ul se bazeaza pe o idee, care plutea in aer de ceva vreme, numita "Hypertext". Orice PC pe care este instalat Windows are o versiune simpla de Hypertext: cuvintele colorate asupra carora se poate actiona cu mouse-ul, pentru a deschide un nou meniu. World-Wide Web functioneaza in acelasi fel, numai ca documentul poate sa nu fie pe acelasi calculator. Un singur click cu mouse-ul te poate duce pe un computer din Australia, care contine exact informatia de care ai nevoie.

La inceput, Web-ul era numai text. In loc sa folosesti un mouse, apasai pe o sageata. Acest sistem mai poate fi intalnit la unele servicii online care folosesc interfete sau conexiuni cu Internetul, bazate pe text. Avand la dispozitie browsere grafice, Web-ul a schimbat considerabil in bine felul in care erau folosite retelele de computere.

Internet-ul a schimbat multe aspecte ale vietii zilnice. Codarea mesajelor este o tehnologie care face ca Internet-ul sa fie cu adevarat folositor si pentru transmiterea unor date confidentiale sau secrete. Exista tehnici de codare foarte performante, dar frica justificata ca acestea ar putea fi folosite de catre unii cu intentii necurate, a impiedicat raspandirea lor pe scara larga.

Stiati ca...?

- *Numarul de zecimale ale lui pi, disponibile pe Internet: 3,2 miliarde.*
- Numarul estimat al americanilor care au apelat la serviciile online in octombrie 1995: 12 milioane.
- Numarul de pagini web repertoriate de catre "masina de cautare" Lycos Web, era in aprilie 1995 de 3,6 milioane.
- Raportat la rata de crestere din 1995, anul estimat in care toata lumea va avea acces la Internet va fi 2004.
- Numarul estimat al utilizatorilor care au apelat la baza de data Yahoo Web in prima saptamana a lunii mai 1995: 1,4 milioane.